

Vooraf:

Kort na het uitkomen van het Vogeljaar (nummer 1) werd er een Dikbekfuut ontdekt bij het Alkmaardermeer. Natuurlijk kwamen veel vogelaars daar kijken en ook ik kon de drang niet weerstaan deze bijzondere soort te bewonderen. Het was heel leuk daar van velen te horen dat men de eerste aflevering van deze rubriek zeer waardeerde. Ook reacties daarna in het veld of via de telefoon gaven aan dat de lezers deze nieuwsgaring waardeerden. Ik werd er wat verlegen onder. Alle eer naar de redactie van het Vogeljaar. Deze kwam met het idee.

Erg fijn waren de suggesties voor eventuele verbeteringen van de opzet. Ik zal er zeker rekening mee houden. Ook gaven vogelaars die het Eurobirdnet volgen aan dat het plezierig is als bepaalde artikelen aandacht krijgen. Of dit altijd lukt, zal wel afhangen van mijn tijd en van de plaats die de redactie van het Vogeljaar voor dit onderdeel wil inruimen, of gewoon doordat ik een keus moet maken. Echt actueel kun je niet zijn. Mensen die Eurobirdnet ontvangen en die vinden dat een bepaald onderwerp toch echt voor de toekomst moet worden bewaard, kunnen mij dit laten weten. Dan zal ik alsnog kijken of het kan worden geplaatst in een volgend nummer. Blijf suggesties insturen en zo af en toe een klopje op mijn schouder doet wonderen.

Interessant nieuws van het Eurobirdnet in februari en maart 1997

1. Op 30 januari 1997 meldt Jukka Haapala uit Finland dat de Victoriaanse Steltloperstudiegroep van de Koninklijke Australische Ornithologenvereniging een Visdief heeft gevangen op meer dan 26.000 km vanaf zijn nest in Finland. De vogel was als nestjong geringd op 30 juni 1996 op de broedplaats in Midden-Finland. Deze mededeling is gedaan door de genoemde vereniging. Jukka vindt dat je eigenlijk de afstand moet meten via de kortste weg. Dan komt je nog op 15.240 km. Het record staat dan op naam van een andere Finse vogel namelijk een Noordse Dief. Op 30 juni 1961 werd deze vogel geringd als nestjong in Pernaja (Perno), een plaats aan de oostkant van de Finse Golf. Toen was men nog niet verplicht nestjongen alleen te ringen als je de soort definitief had vastgesteld en bovendien was de kennis onvoldoende om de Visdief van een Noordse Stern te onderscheiden. De vogel werd 11½ jaar later op 25 december 1972 in Tasmanië dood teruggevonden. Wat een enorme afstand moet deze (waarschijnlijk Noordse) Stern hebben afgelegd in die tijd.

2. Oliver le Gall meldt op 30 januari 1997 dat er in Aquitanië in Zuidwest-Frankrijk meer Kraanvogels dan ooit zijn geteld. Verdeeld over twee plaatsen trof men bijna 26.000 vogels aan. Een jaar tevoren telde men er slechts 12.000. De vogels verbleven in een moerasgebied en foera-

geerden op nabij gelegen akkers, waar de resten van de maïs oogst dienden als voedsel.

3. In Finland bevindt zich vanaf december tot half februari een Zwartkeelheggemus (*Prunella atrogularis*). Veel Finnen zien deze soort graag en dat kan vanuit de woonkamer van een huis. Met een groep van maximaal twintig personen kunnen zij à raison van vijftig Finse Marken de soort bewonderen. Soep en koffie zijn inbegrepen. De vogel bevindt zich in Zuidwest-Finland in het plaatsje Pieksämäki en laat zich steeds goed zien. Vanuit Turku is de plek goed met openbaar vervoer te bereiken. Het betreft de derde waarneming voor Finland en de vierde voor West-Europa.

De soort broedt in het Oeral- en Tiensjanggebergte en overwintert tot in Noord-Pakistan.

4. Er is een nieuw tijdschrift dat zich speciaal richt op de Noordelijke Waterspreeuw. Het tijdschrift heet dan ook *Cinclus scandinavicus*. Het verschijnt één keer per jaar en omvat ruim honderd bladzijden. In 1996 was het te koop voor 90 Zweedse Kronen. Het is te bestellen door het overmaken van dit bedrag op de Zweedse postgiro ten name van Kent Gullquist nummer 8376782-2 onder vermelding van *Cinclus scandinavicus*.

Het is ook mogelijk de volgende internetpagina te bezoeken:

<http://www.torget.se/users/c/cinclus/Csinfo.htm>

Het tijdschrift probeert allerlei gegevens over het voorkomen van de Waterspreeuw in Scandinavië en de Baltische landen in artikelvorm op te nemen.

5. Telkens verschijnen er overzichten over het waarnemen van vogels in diverse landen. Zo laat het overzicht uit Zwitserland zien dat Roodkeel- en Parelduikers ook op de Zwitserse meren zijn te zien.

Uit Portugal werden op 1 februari 1997 twee Boerenzwaluwen en op 2 februari 1997 vijf Huiszwaluwen gemeld. Er dringt zich een lentegevoel aan mij op. Niet zo gek als ik op 7 februari mijn eerste Sneeuwklompjes mag begroeten.

6. Van een heel andere orde is het verzoek van Daniël Klein. Met een groep studenten doet hij onderzoek naar vogels die tegen plastic glas vliegen met de dood als gevolg. Dit is plastic in een venster of een muur, of een of andere afscheiding. Wie waarnemingen heeft wordt verzocht deze door te geven aan: e-mailadres: Kleinmuhlberg.edu, of aan D. Klein Jr., Biology, Muhlenberg College, Allentown PA 18104-5586, Verenigde Staten.

7. Jean-Philippe Sibley zag in 1996 in heel Frankrijk 351 soorten vogels en daarmee verbeterde

hij het record van 1994 dat 345 soorten omvatte. In Nederland werden 326 soorten in 1996 gezien. Op zich is het aantal voor z'n groot land als Frankrijk niet zo indrukwekkend.

8. In Japan telde men op 11 januari 1997 alle soorten Kraanvogels die voorkomen op de bekende Japanse overwinteringsplek Izumi bij Kyushu. De aantallen waren als volgt verdeeld:

Monnikskraanvogel (*Grus monacha*) 5747 exemplaren;

Witnekkraanvogel (*Grus vipio*) 2201 exemplaren;

Drie Kraanvogels (*Grus grus*) en één Witte Kraanvogel (*Grus leucogeranus*).

Ook werden er drie hybride vogels gezien. Het betrof kruisingen tussen een Monnikskraanvogel en de Kraanvogel.

Meer over de Japanse Kraanvogels valt te lezen op: <http://www.etl.go.jp/etl/etlclul/~ferjan/birds>.

9. Wie iets wil weten over de vogels van Saudi-Arabië kan terecht bij:

<http://ats.com.au/~aviceda/saudi1.htm>

10. Vanuit Tsjechië wordt gemeld dat onderzoekers daar Zwarte Ooievaars hebben uitgerust met een zendertje. Met behulp van de satelliet volgt men een vogel die men Kristyna heeft genoemd. Op 14 maart 1997 ontdekte men dat deze vogel de Straat van Gibraltar aan het oversteken was en vandaar vloog het dier naar Cadiz. Op 15 maart vervolgde de vogel zijn weg in noordwestelijke richting via de Guadalquivir. Deze vogel heeft de winter doorgebracht in Senegal en Mauretanië. Twee andere vogels uit hetzelfde broedgebied volgden de route via de Bosporus en vlogen via Israël naar Ethiopië waar de ene vogel werd gedood, terwijl de andere vogel doorvloog naar de Centraal-Afrikaanse Republiek. Geïnteresseerden kunnen een overzicht krijgen van de vogels die er op de Tsjechische lijst staan. Daartoe dient u de Internet pagina: <http://risc.upol.cz/~vavrik/birdsr.htm> op te zoeken. De namen staan ook in het Engels.

11. De Poolse televisie meldde op 26 maart 1997 dat er in de dierentuin van Poznań een Griel succesvol is uitgebroed.

12. Wie een lijst met Noorse vogelnamen wenst kan het onderstaande adres opzoeken:

<http://home.sol.no/tibjonn/norcheck.htm>. Naast de Noorse namen meldt men ook de Engelse en Latijnse namen.

13. Vanuit België meldt men de eerste Fitis op 11 maart 1997. In Noorwegen ontdekt men de eerste Tjiftjaf op dezelfde dag. Ook vanuit Noorwegen horen wij hoe op 16 maart 1997 de Pestvogels terugkeren. Dat een Fazant gezien op 15 maart 1997 in Skejebstad (Mandal, provincie Vest-Agder) een melding verdient, verbaast ons. De Noren kennelijk ook, maar eerder dat men deze soort in dit land te zien krijgt.

14. In Zwitserland doet het Ornithologisch Instituut van Sempach onderzoek naar de nachttrek

van vogels. Met name gaat men onderzoeken hoe allerlei landschapselementen van invloed kunnen zijn op de koers van de vogels.

Vanaf 1996 bestudeert men de nachttrek bij volle maan. Dit gedurende twee uur per nacht. Rond het Middellandse-Zeegebied zijn al veel mensen actief bij dit onderzoek. Maar er is meer hulp nodig. Wie is geïnteresseerd, kan contact opnemen met: Roberto Lardelli, Via Campagnola 42/b, CH 6877 Coldrerio Zwitserland of via e-mail: rlardel@atd.ch

Internetnieuws in februari en maart 1997

Wat is een homepage?

Een homepage is het uithangbord van een individuele bewoner langs de Elektronische Snelweg, of van een bedrijf of van een instelling. Ze zijn er te kust en te keur en net zo als de uithangborden van weleer zeer bijzonder van vorm en weergave.

Ik heb voor deze aflevering twee homepages opgezocht en ik beschrijf wat er zoal in deze periode op is te vinden. Want dat is eigenlijk het leuke van het Elektronische Uithangbord, het verandert steeds.

Zwarte Ooievaars met zendertje uit Tsjechië.
Foto: Günther Tiede.

De homepage van de Oriëntaal Bird Club (OBC)

Op het Internet kunt u deze homepage bereiken door het volgende adres aan te geven: <http://www.netlink.co.uk/users/aw/obchome.html> Een fraai gekleurde pagina wordt op het scherm van uw PC getoond. In kleur staan de hyper teksten. Door deze aan te klikken, ontvangt u informatie. Ik klikte op: Even voorstellen: OBC. De Oriëntaal Bird Club is in 1984 opgericht. Zij stelt zich tot doel de interesse in de vogels van in het Midden-Oosten te bevorderen door het publiceren van studies en door te helpen bij het beschermen van bepaalde gebieden en door adviezen te geven aan geïnteresseerden in vogels ter plekke.

Het gebied omvat Pakistan, India, Zuidoost-Azië, Indonesië, China, de Kleine Soenda Eilanden en Christmas Eiland.

Hier komt het tropisch regenwoud nog voor. Daar leven meer dan 2000 vogelsoorten en van heel veel van deze vogels is weinig bekend. Onlangs werd een van de soorten van de Bastaardhoningvogels herontdekt op het eiland Cebu, een van de eilanden van de Filippijnen. De vogel bevindt zich in een gebiedje van 2 km². Het was tachtig jaar geleden dat deze soort voor het laatst was gemeld. Het kappen van de bossen op Cebu bedreigt echter het voortbestaan van deze endemische soort.

BirdLife International heeft meer dan driehonderd soorten uit het aandachtsgebied van OBC op de rode lijst gezet. Net als op zoveel andere plaatsen worden deze vogelsoorten bedreigd door ontbossing, verdrogen van natte gebieden, door de jacht en de handel in vogels. De OBC helpt allerlei organisaties ter plaatse om de dreigende gevaren te keren. Er zijn meer dan 1800 leden uit ruim vijftig landen.

Wie lid wordt, ontvangt voor £ 15 het prachtige tijdschrift, alsmede het Bulletin met allerlei informatie over het gebied. Zie ook het Vogeljaar 44 (5): 235.

Tijdens de Birdfair in augustus 1996 kon ik in Rudland Water ten noorden van Cambridge in Engeland al die prachtige T-shirtjes met fraaie vogelsoorten bewonderen en natuurlijk kopen. Op de shirtjes staan onder andere Granaat Pitta (*Pitta granatina*), Zwarte Rupsklauwier (*Pericrocotus flammeus*), Sultanmees (*Melanocorypha sultanea*), Maliese Baardbijeneter (*Nyctornis amictus*), en Bruinborst IJsvogel (*Haicyon concolor*). Om te weten om wat voor fraais het gaat verwijs ik naar de veldgids Birds of Southeast Asia geschreven door Ben King, Martin Woodcock en E.C. Dickinson. Een uitgave van uitgeverij Collins. Of misschien als u mij eens tegenkomt in het veld in de zomer. Wie weet, draag ik dit fraais.

Wie naar de bovengenoemde gebieden gaat, kan goed gebruik maken van de aangeboden reisverslagen over Thailand, Borneo, de Filippijnen en Vietnam.

Op de homepage vindt u ook allerlei nieuwtjes. In China heeft men de Kortstaartpapegaai (*Paradoxornis davidianus*) weer gevonden. Uit het begin van deze eeuw was de soort bekend uit Noord-Fujian. Onlangs vond men een andere ondersoort terug in het Mang Shan National Nature Reserve in Yizhang in het zuiden van de provincie Hunan in Zuid-China. Een en ander staat te lezen in het Chinese Journal of Zoology. De vogel broedt in het Nanling Gebergte bij de grens met Guangdong. In maart 1992 ving men een mannetje. In mei 1992 en in september 1994 werden groepjes van deze soort gezien. La Touche heeft in 1920 een andere ondersoort ontdekt in Guandun in de provincie Fujian.

Ook zijn er in Shankou in de provincie Guangxi in Zuid-China zeven Kleine Lepelaars (*Platalea*

minor) ontdekt. Deze vogelsoort wordt sterk bedreigd.

Voor de geïnteresseerde waardevolle nieuwtjes. En dat gewoon maar door even te kijken op de Uithangborden langs de Elektronische Snelweg.

De homepage van de Ornithological Society of the Middle East (OSME)

Zoek op: <http://www.netlink.co.uk./users/ag/osme/osmehome.html>

Wie bovenstaand adres opzoekt zal zich kunnen verwonderen over de prachtige homepage van OSME.

Deze vereniging telt ruim 1800 leden, die verspreid zijn over veertig landen. Wie lid wil worden betaalt £ 12 en dan ontvangt men het fraaie tijdschrift. Het is ook mogelijk tegelijkertijd het lidmaatschap te betalen van een inwoner van het desbetreffende gebied. Daarmee doet u dan iets aan beschermingswerk in het Midden-Oosten. Het aandachtsgebied voor OSME beslaat het gehele Midden-Oosten: Jemen, Georgië, Iran, Irak, Turkije, Egypte, Israël en het Arabische Schiereiland.

OSME is in 1978 opgericht en werd daarmee de opvolger van de Ornithological Society of Turkey. OSME werd opgericht door Sir William Wilkinson. Deze in 1932 geboren ornitholoog overleed in 1996. Hij was de eerste voorzitter van OSME.

Toen hij in 1961 een baan kreeg in Turkije raakte hij onder de indruk van de prachtige natuurgebieden aldaar. Ook zag hij hoe slecht men met die gebieden en met de vogels omging. Daardoor organiseerde hij een conferentie in Ankara in 1967.

Tevens was hij voorzitter van de redactieraad van de serie Birds of Europe, the Middle East and North Africa. Als bankier wist hij diverse fondsen voor deze uitgave te werven.

OSME wil de studie van de vogels en hun verblijfsgebieden bevorderen. Tevens probeert men aandacht te vragen voor de bescherming van de vogels. Dit bijvoorbeeld door allerlei mensen in het gebied zelf ondersteuning aan te bieden.

Op de pagina's van deze organisatie kunt u ook lezen hoe u aan het prachtige T-shirt met het Zwartbuitzandhoen er op kunt komen. Deze vogelsoort is het logo van OSME.

De Homepage van OSME is een bezoek zeker waard.

Errata;

De heer Immink attendeerde mij op een foutje in het e-mail adres genoemd in het Vogeljaar nummer 1 op bladzijde 16 bij onderdeel 15. Dit dient te zijn: kingfishnorthcoast.com. Wie het nieuws van het Eurobirdnet zelf wil ontvangen, kan zich aanmelden bij: ebnotax.tky.hut.fi voor al het nieuws uit Europa. Dit zijn zo'n tien tot twintig brieven per dag. Of voor al het Nederlandse nieuws: speltcs.utwente.nl. Dit zijn minder brieven per dag.

■ P.C. Meijer, Bakboordlaan 3, 3448 KG Woerden. Telefoon: (0348) 43 19 05; fax: (0348) 43 02 16.

Werk: (0348) 41 84 41 of fax: (0348) 42 03 94. Mijn e-mail adres is: meijerpcworldonline.